



توضیحات نوبخت در خصوص
مهمترین سرفصل بودجه ۱۴۰۰

شیوه فروش نفت
انعطاف پذیر و غلطان است

چر تکه ۳



روزنامه صبح
سیاسی، اجتماعی، اقتصادی



مروری بر تغییرات متعدد مواضع
قالبیاف در خصوص مذاکره و برجام؛

موضع آقای رئیس کدام است؛
مذاکره یا مقابله؟

همین صفحه

رفتارشناسی اروپا در قالب سیاست برجامی جدید؛

در روی آنچه ترامپ کاشت

«باید با ایران به توافق گسترده تری برسیم که شامل برنامه های هسته ای، موشکی و نقش منطقه ای ایران هم باشد» این گفته های تازه هایکو ماس، وزیر خارجه آلمان است، اما در واقع می توان گفت شیرازه سیاست برجامی اروپا در دوران پساترامپ است. گرچه اصل و اساس برجام را دونالد ترامپ از بین برد، اما به نظر می رسد بقایایی که ترامپ بر جا گذاشته، چندان هم برای اروپایی ها ناخوشایند نیست؛ چه بسا باید گفت که مورد استقبال آنها هم هست. سیاست اروپا در دوران دونالد ترامپ نسبت به برجام، «اظهار تاسف» و «وعده» بود؛ اظهار تاسف از خروج آمریکا از برجام، یکجانبه گرایی آن و اینکه کاری از دست اروپا برای بازگرداندن ترامپ به برجام بر نمی آید و وعده برای اینستکس و کانال های مالی مختلف برای گشایش های اقتصادی که البته هیچ یک به بار ننشست. حالا اما با پیروزی یک دموکرات در انتخابات آمریکا و وعده او برای بازگشت به برجام، به نظر می رسد سیاست برجامی اروپا نیز به کلی تغییر کرده است. همچنین به نظر می رسد آنها در تلاش هستند تا آنچه را که ترامپ کاشته، درو کنند؛ بدین معنی که بازگشت بایدن به برجام را مشروط به مذاکرات وسیع تری کنند.

ائتلاف بایدن و اروپا

هرچه دونالد ترامپ، رئیس جمهور خود را بی بود که از سیاست سنتی آمریکا مبتنی بر ائتلاف گرایی فاصله می گرفت، بایدن به ائتلاف شهره است. او حتی در تازه ترین گفتگوی خود با شبکه خبری سی ان ان که پنجشنبه منتشر شد نیز به این نکته اشاره کرد، بایدن پس از آنکه بازگشت به برجام و مذاکره با ایران را بسیار دشوار توصیف کرد...

سیاست ۲

حمایت شورای عالی امنیت ملی از مصوبه مجلس در لغو پروتکل الحاقی؛

مسئله خاصی به زیان مصالح ملی ایجاد نمی کند

سیاست ۲



دولت، کماکان تامین اجتماعی و کارگران رانمی بیند

آزمون سخت مدعیان
عدالت در محک تدوین
بودجه سال آینده

دسترنج ۴

تردد شبانه علاوه بر شهرهای قرمز،
در شهرهای نارنجی هم ممنوع شد؛

گذر شمار قربانیان کرونا
کشور از مرز ۵۰ هزار نفر

شهر نوشت ۶

نگاهی به نخستین نشست شورای عالی
مصالحه ملی افغانستان

اما واگرهای صلح و ابهام
در انتقال قدرت

جهان ۵

داستان شروع جوان ترین مربیان لیگ برتر

خوب، بد، زشت!

آذر نالین ۷

به جای کنسرت زنده آنلاین،
ویدئوهای کنسرت هادر حال یخش هستند

مشکل، رخوت پاییزی است
یا ممیزی ها؟

چهار گاه ۸

خبر

مروری بر تغییرات متعدد مواضع قالبیاف در خصوص مذاکره و برجام؛

موضع آقای رئیس کدام است؛ مذاکره یا مقابله؟

حال سوالی که نسبت به تغییر مواضع قالبیاف درباره برجام از «موقفیت بزرگ» دانستن برجام تا امروز مطرح می شود، این است که چه عاملی موجب شده تا نظر او این چنین متحول شود که با خشودی تصویب طرحی را در مجلس اعلام کند که بسیاری اجرای آن را زمینه ساز ایجاد بحران در روابط بین الملل و بی اثر شدن برجام می دانند. طرحی که تمامی مراحل از دوفوریتی شدن تا تصویب کلیات و جزئیات، بررسی اولیه در شورای نگهبان، ایراد ابهام نسبت به آن و عودت به مجلس را حتی به قیمت بهر گزاری نوبت عصر صحن علنی مجلس طی سه روز پشت سر گذاشت و چهارشنبه گذشته در روزی که لایحه بودجه نیز به مجلس ارسال شد و روز شلوغ پارلمان به نظر می رسید با سرعت از سوی نمایندگان رفع ابهام و مجددا به شورای نگهبان ارسال شد تا پیش از غروب خورشید در این شورا هم مورد تایید قرار گیرد و قالبیاف نیز آن را برای اجرا به دولت ابلاغ کند.

پس از گذشت یک روز از ابلاغ این قانون و شامگاه پنجشنبه در آنتن زنده ای که برای ارائه گزارش عملکرد ۶ ماهه قوه مقننه به مناسبت روز مجلس به او اختصاص یافته بود در پاسخ به سوال مجری بر نامه، تنها ۳۵ درصد از عوامل ایجاد مشکلات کشور را تحریم و ۶۵ درصد باقیمانده را حاصل سوء مدیریت داخلی دانست. وی همچنین با طعنه به سخنان رئیس جمهور، گفت: «همه مردم ۷ سال است که منتظر هستند تا کاری از جانب دولت صورت گیرد و آرزو داریم در ۸ ماه باقی مانده از دولت، کاری انجام دهند که مردم با خاطره خوش با دولت دوازدهم خدا حافظ کنند، ما نیز می خواهیم رفع تحریم به دست این دولت اتفاق بیافتد.»

به هر تقدیر تصویب این طرح که حالا قانون لازم الاجرا محسوب می شود به زعم مجلسی ها با هدف ایجاد اهرم فشار برای لغو تحریم ها صورت گرفت، اما به نظر می رسد بهارستان نشینان هیچ تصویری از بازتاب های احتمالی آن و اینکه توقف اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی می تواند دو کشور روسیه و چین، این متحدان استراتژیک ما در مقطع کنونی را به جمع سایر کشورها ملحق کرده و زمینه برای ایجاد اجماع علیه ایران را فراهم کند، نداشته و ندارند.

آن ها از سوی دیگر حتی نظرات کارشناسان مختلف سیاسی و سخنان مقامات دولتی مبنی بر فراقوه ای بودن مساله صنعت هسته ای را نه پذیرفتند و با پافشاری تصویب این طرح را تا تبدیل شدن به قانون پیش بردند و حتی در اقدامی شگفت انگیز برای استنکاف دولتمردان از اجرای این مصوبه مجازات زندان تعیین کردند!

سرنوشت اجرا یا عدم اجرای این مصوبه در نهایت کمتر از سه ماه دیگر مشخص می شود اما باید دید اگر قالبیاف در انتخابات سال آینده هم تصمیم به کاندیداتوری داشته باشد این بار با کدام تئوری در مقابل دوربین رسانه ها حضور پیدا خواهد کرد و خود را طر فدار کدام شیوه معرفی می کند، مذاکره یا مقابله؟

منطبق با خواست اکثریت مردم است، جلب آرای طیف رادیکال اصولگرایی را بر خود فرض می دانست. در نتیجه عصر یک روز پاییزی و در ابداعی تاریخی مذاکره و مبارزه را پیوند زد و گفت: «بنده با برجام موافق هستم اما باید باور داشته باشیم که مذاکره با دشمن نیز به نوعی مبارزه است؛ باید باور داشته باشیم که دشمن همواره دشمن ماست اما شیوه امروز آن مذاکره با کشور ما است.» این صریح ترین اعلام نظر قالبیاف نسبت به برجام بود که ۵ مهر ماه ۱۳۹۵ در اجتماع بسیجیان شهرداری تهران بیان شد.

با آغاز رقابت های انتخاباتی میان کاندیداهای نهایی حاضر در صحنه، زمان روشن تر شدن مواضع قرار سید و اینجاد بود که شهر دار جاه طلب پایتخت در برنامه گفت و گوی ویژه خبری، گفت: «توافق برجام، تعهد کشور و حاکمیت است و هیچ دولتی نمی تواند آن را به هم بزند. اگر من توفیق خدمت پیدا کنم، حتما پاسداری می کنم از این توافقنامه ای که امضا شده است.» این اظهارات قالبیاف که برخلاف گذشته به جای یک جمع محدود در یک برنامه زنده تلویزیونی و به جای سخن گفتن در سکوت شهر دار تهران، در قامت یک نامزد انتخاباتی که سومین کاندیداتوری خود در انتخابات ریاست جمهوری را تجربه می کند، بر زبان رانده شد؛ فارغ از موافقت و نظر مثبت او نسبت به برجام یک معنای دیگر هم داشت، اینکه او که مایل نبود دستاوردهای برجام در آن روزها را متعلق به دولت روحانی بداند، پس انجام مذاکره و رسیدن به یک توافق را تصمیمی فراتر از دولت برشمرد و ابراز داشت: «این را هم مردم عزیز بدانند هر دولتی غیر از دولت فعلی هم بود همین مسیر را طی می کرد چرا که مجموعه نظام و حاکمیت تصمیم به مذاکره داشتند.»

قالبیاف، اما در این انتخابات ناکام تر از ادوار گذشته بود. تلاش های او برای ایجاد دوقطبی «فقیر و غنی» و جلب آرای بیشتر با شکست مواجه شد و نمودار آرای او در نظر سنجی هانیز روند نزولی در پیش گرفت تا جایی که تحت فشار همفکران خود به نفع کاندیدای مورد اجماع اصولگرایان از انتخابات کناره گیری کرد. اما حتی این ناکامی هم تأثیری در رویکرد او نداشت. یکسال پس از آن، او طی گفت و گویی که در میانه تابستان سال ۹۷ انجام شد بر موضع پیشین خود تاکید کرد و گفت: «هنوز هم معتقدم برجام موفقیت بزرگی بود» و این توافق را سندی در جهت اثبات پایداری ایران به تعهدات خود در عرصه بین المللی دانست.

تغییر رویکرد و موضع قالبیاف البته کاملاً محسوس بود، او با مشاهده ابراز خرسندی و امیدواری مردم نسبت به امضای برجام پیام جامعه را مبنی بر تمایل به تعامل با جهان دریافته بود و بر همین اساس در نشست «هم اندیشی دیپلماسی شهری در مسیر منافع ملی» که آبان همان سال و با حضور سفرا و روسای نمایندگی های سیاسی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور، در محل برج میلاد تهران بر گزار شد نیز طی سخنانی با تاکید بر قدر شناسی از دستگاه دیپلماسی کشور، برجام را «موفقیت بزرگ» دانست و گفت: «بنده هم به سهم خود هر جا که فرصتی شد و دستی بر قلم بردم سعی کردم تا قدر شناسی کنم. البته باور دارم که مذاکره محل دادوستد است و با توجه به شرایط بین المللی امروز، مجموعه برجام در نگاهی کلی بدون شک، موفقیت بزرگی است.»

او البته در ماه های بعد بار دیگر به سیاست سکوت روی آورد تا پیش از این خاطر حامیانش در جریان اصولگرایی را مکدر نکند و این پرهیز از موضع گیری آشکار نسبت به برجام و مذاکره قریب به یکسال تداوم یافت، اما سکوت بیش از این برای مردی که رویاهایی بزرگ تر از مدیریت شهرداری تهران در سر داشت، جایز نبود.

سال ۹۵ به نیمه رسیده و سوسه قدیمی به سیراغ قالبیاف آمده بود، کاندیدای شکست خورده سال ۹۲ این بار تصمیم داشت به مصاف رئیس جمهور مستقر یعنی حسن روحانی برود آن هم در روزهایی که دولت در مهار و کاهش نرخ تورم و کنترل قیمت ارز موفق عمل کرده و با اجرای توافق برجام از نیمه دوم سال ۹۴ روند حرکت اقتصادی کشور به سوی بهبود شرایط آغاز شده بود. روندی که در ۹۵ بهتر و بیشتر از قبل ادامه داشت و براساس گزارش بانک مرکزی ایران در این سال رشد اقتصادی ۵/۱۲ درصدی را تجربه می کرد. پس او ناگزیر بود که موضع خود را در خصوص مساله مذاکره و برجام شفاف به مردم اعلام کند و بگوید که در صورت پیروزی در انتخابات راه حسن روحانی را در مذاکره و تعامل با جهان ادامه خواهد داد یا به مانند رئیس جمهور پیشین (محمود احمدی نژاد) به سمت تقابل و تنازع با دنیا خواهد رفت.

«سردار دکتر خلبان» که پس از دو شکست خود را برای سومین کاندیداتوری در انتخابات ریاست جمهوری آماده می کرد، علیرغم اینکه دریافته بود که در انتخابات ۹۶ نیز همانند ۹۲ «مذاکره» شعار بر رونق و

با مروری بر مواضع محمد باقر قالبیاف نسبت به برجام و مساله مذاکره متوجه اظهار نظرهای متناقض و تغییر رویکردهای متعدد او می شویم. در این نوشتار به مرور این تغییر مواضع و عوامل آن می پردازیم.

به گزارش ایلنا، هفته گذشته را شاید بتوان برای ساکنان ساختمان بهارستان پر جنب و جوش ترین روزهای سال تا این لحظه دانست، آن ها در جلسه روز یکشنبه دوفوریت طرحی را به تصویب رساندند که کمتر از یکماه قبل، در ۱۲ آبان ماه یک فوریت آن را مصوب کرده بودند؛ «طرح اقدام راهبری برای لغو تحریم ها و صیانت از حقوق ملت ایران»؛ طرحی که رسانه های حامی مجلس یازدهم آن را «غازی بر پایان تحریم ها» خواندند و منتقدین آن را «غاز خروج از برجام» بر شمرند. در میان هیاهوی حامیان این طرح نظرات یک نفر اما بیش از سایرین توجه افکار عمومی را به خود جلب می کند: محمد باقر قالبیاف!

قالبیاف در جریان بررسی و تصویب این طرح طی سخنانی آن را «پایان جاده یکطرفه تعهدات برجامی» دانست و در حالی با چهره ای که ر ضایت و خشنودی در آن هویدا بود ۲۵۱ رای مثبت نمایندگان به این طرح را اعلام کرد که ظاهر از یکسو تمامی نظرات مثبت خود در خصوص برجام را به دست فراموشی سپرده و در عین حال روی ضعف حافظه بلند مدت افکار عمومی حساب ویژه ای باز کرده است. اما با توجه به تصمیم اخیر مجلس تحت ریاست او شاید به نباشد مروری بر مواضع قالبیاف نسبت به مساله مذاکره و برجام داشته باشیم.

نخستین واکنش قالبیاف به برجام یک روز پس از امضای آن بود. شهر دار آن روزهای پایتخت به منظور عقب نماندن از موج ایجاد شده در جامعه و همزمان با روانه شدن سیل پیام های تبریک به سوی دولت و وزیر امور خارجه با انتشار عکسی مشترک با محمد جواد ظریف در صفحه رسمی خود در فضای مجازی نوشت: «خداقوت دوست عزیز، وظیفه خود می دانم از تلاش های مجاهدانه تیم مذاکره کننده ایران و به خصوص دوست عزیزم جناب آقای دکتر ظریف تقدیر نمایم و به همه ای آن ها خسته نباشید بگویم. ان شاء الله از امروز نیز همه در داخل کشور با کار و تلاش بتوانیم کام مردم ایران را شاد نگاه داریم. محمد باقر قالبیاف ۲۴/۴/۹۴»

این پیام تبریک و خداقوت در حالی بود که تنها یکماه پیش از این و در تاریخ ۲۰ خرداد ۱۳۹۴ او در حالی که در دانشگاه تهران سخن می گفت با حمله به دولت و مذاکرات، هدف از مذاکرات را پیروزی در انتخابات مجلس اسفند ۹۴ دانست و گفت: «عملکرد برخی مسئولان به گونه ای است که گویی هدف آنها از مذاکرات، پیروزی در انتخابات است نه رفع تحریم ها.»

البته قالبیاف در این زمینه چندان خوش اقبال نبود چرا که نه این حمله به مذاکره به مذاق حامیان دولت خوش آمد و نه آن تبریک برای مخالفان برجام خوشایند بود، در نتیجه آقای شهر دار تلاش کرد استراتژی سکوت را نسبت به توافقی هسته ای در پیش گیر، سکوتی که البته دوام چندانی نداشت.